Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

№ 5

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 528 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 30-mayda ruxsat etildi.

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Uy-joy qurilishi madaniyati, uning oʻziga xos xususiyatlari va tamoyillari 10
Davletov Islambek Xalikovich, Zikrullayev Valixon Gʻaybulla oʻgʻli

Hududlar investitsiya muhitini oshirish muammolari 16
Akbarov Bekmurod Miryakubovich

Qoraqalpogʻiston Respublikasi ellikqal'a tumanida turizm klasterini joriy qilish mexanizmi 22
Norchayev Asatullo Norboʻtayevich

Small Business and Private Entrepreneurship is the Priority Direction of Our Country's Economy 28
Tulagan Tukhtaraliev, Gʻaniev Muhammadjon Xalilovich

Resurs soliqlarini soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish 31
Tursunova Zulayxo Abdujobir qizi

Oʻzbekistonda muqobil energiya manbalaridan foydalanish elektrotexnika sanoati rivojlanishining istiqboli sifatida 34
Uraimjonov Azizbek Raxmonjon oʻgʻli

Oliy ta'limning raqobatbardoshligini ta'minlashda ta'lim sifatining mohiyati va asosiy tamoyillari (Oʻzbekiston misolida) 40
Egamov Sevinchbek Maxsud oʻgʻli

Financial Mechanisms of Supporting Textile Products Export 46
Gaybullayeva Gulbaxor Maxmudovna, Yakubova Ugiloy Mamasoliyevna

Oʻzbekiston Respublikasida hududlarni mutanosib barqaror rivojlantirish masalalari va yechimlari 49
Hojiyev Tal'at Toshpoʻlatovich

Raqamli iqtisodiyot sharoitida ayollar biznesini shakllantirish yoʻllari 54
Ibodullayeva Malohat Sirojiddin qizi

Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xoʻjaligini rivojlantirishning xorijiy tajribasi 57
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich

Turizm sohasi rivojlanishining istiqbollari 61
Ergashev Rahmatulla Xidirovich, Jabborova Zuhra Abdigʻani qizi

Jahonda kabel bozorini rivojlantirish xususiyatlari va tendensiyalari 68
Uralov Olimjon Mahammadjonovich

Namangan viloyatida yoshlarning iqtisodiy faolligi koʻrsatkichlari dinamikasini tahlil qilish 72
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich

Turizm sohasiga malakali kadrlar tayyorlashdagi muammolar va ularning yechimlari borasida tavsiyalar 77
A. I. Raxmatov

Трансформация внешнеторговых связей Республики Узбекистана 83
Ахмедова (Жабборова) Нилуфар Икболжон кизи

Korxonalarda investitsiyalarni moliyalashtirish manbalari va usullarining tahlili 88
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin oʻgʻli

Turizmning mohiyati xususida nazariy yondoshuvlar va ularning tahlili 94
R. I. Pardayev

Katta hajmga ega boʻlgan maxsus qurtxonalarda boqilayotgan ipak qurtlariga harorat va namlikni ta'siri 101
Raxmanova Xuriniso Egamovna

Mahalliy byudjet daromadlarini shakllantirishda mahalliy soliqlar va soliqdan tashqari tushumlarning ahamiyati 104
Rajjaboyeva Dildora Zakirovna

Banklarda stress-test asosida ESG-risklarni baholash 110
Nilufar Sharipova

Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda banklarda ekologik va ijtimoiy risklarni baholash va boshqarish tizimini joriy etishning ahamiyati 114
Karimov Shamsiddin Akram oʻgʻli

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Qimmatli qog‘ozlarni qiymatini baholash usullari va modellari 122
Botirxo‘ja Aziza Faxmuddin qizi

Sanoat ishlab chiqarishda diversifikatsiyaning nazariy asoslari 127
Davronbek Sharibjonovich Raximov

Mamlakatimizda innovatsiyalarni moliyalashtirishning amaldagi holati tahlili 133
Aminov Farrux Farxadovich

Raqamli iqtisodiyotda moliyaviy hisobot tahlilini takomillashtirishning o‘ziga xos xususiyatlari 138
G. J. Jumayeva

Qurilish sohasida logistika tizimlariga zamonaviy texnologiyalar bilan ta’minlanganlarning amaliy jihatlari 141
Mirsodiqov Abdulla Tursunaliyevich

Raqamli iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliini boshqarishdagi muammolar 146
Nematova Shaxlo Egamberdiyevna

Aholi daromodlari va omonatlarini shakllantirishning nazariy asoslari 149
Xakimov Zohid Norbo‘tayevich

Tasvirlarga raqamli ishlov berish jarayonini intellektuallashtirish algoritmini yaratish 158
Zoirov O‘lmas Erkin o‘g‘li

Mintaqa iqtisodiyotida investitsiya faoliyatini moliyalashtirish samaradorligini baholash 164
Chilmatova Dilnoza Abdurahimovna

Возможности внедрения и развития исламских банковских продуктов в рынок Узбекистана 168
Иноятова Камола Фуркатовна

Davlat xizmatchisi faoliyatida ijtimoiy javobgarlikning o‘rni 172
X. X. Ikramov

Korporativ boshqaruv tizimida buxgalteriya hisobini tashkil qilishning o‘ziga xos xususiyatlari 176
Abdug‘aniyev Muhammadamin Abdug‘affor o‘g‘li

Hududiy kambag‘allik chegaralarini aniqlashning ahamiyati (Qashqadaryo viloyati misolida) 182
Hamdamov Shahzod Ilhom o‘g‘li, Alisher Yunusaliyevich Safarov

Kichik biznesga mahalliy investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanishda franshizaning roli 189
Rabimqulov Sherzod Murtozayevich

Tijorat banklarida marketing strategiyalaridan foydalanishning ilmiy-nazariy asoslari 193
Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich

Davlat sherikchilik asosida maktab va maktabgacha ta’lim moliyashtirishligini o‘ziga xos xususiyatligi 198
Boltaboev Murodbek Aybekovich

Moliyaviy savodxonlikni rivojlantirish davr talabi 203
X. I. Boyev

Banklarda chakana kreditlash turlari va ularni raqamli transformatsiya qilishning zarurligi 207
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi

Rasmiy ish bilan bandlik – aholining munosib turmush darajasini ta’minlash demak 216
Farhod Bagibekovich Xalimbetov

Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig‘i uchun qo‘llaniladigan soliq imtiyozlarining amaldagi holati va tahlili 220
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna

Автомобильная промышленности развитых стран: становление, развитие, пути совершенствования 227
Назарова Раъно Рустамовна, Абдухамидова Мафтуна Турсуналт кизи

Влияние цифровизации на внешнеэкономическую деятельность 232
Шермаматова Ирода Ойбековна, Тиллаев Хуршиджон Сулаймон ўғли

ИИ в банковском бизнесе: ключ к конкурентной привлекательности 238
Фаттахова Муниса Абдухамитовна

Tijorat banklari kapitalining iqtisodiy mazmuni va uning tarkibi 243
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o‘g‘li

Особенности банковского кредитования и факторы препятствующие финансово-кредитной поддержке субъектов сферы туристических услуг 248
Розоков Мухаммадазиз Мансурович

Factoring Operations in Banks 253
Boykabilova Iroda, Davronova Dilnoza Damirovna

Moliyaviy sektordagi aksiyadorlik jamiyatlarining korporativ strategiyasini shakllantirishda risklarni bartaraf etish 257
Jaxongirov Rustam Jaxongirovich, Xo‘jamurodov Asqarjon Jalolovich

O‘zbekistonning jozibador investitsiya muhitini yaratishda huquqiy asoslarni yanada takomillashtirishning ilmiy va amaliy zaruriyati 264
Oybek Elmuratov

Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarning boshqarish tizimini takomillashtirish 268
Uzakova Umida Ruzievna

Tashkent Economy – Locomotive of the Country’s Economy 274
Akramova Aziza Abduvohidovna, Maqsudov Bunyod Abdusamadovich

O‘zbekiston Respublikasida ishbilarmonlik turizmining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomilashtirish yo‘llari 278
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna

Mintaqalar iqtisodiyotining barqaror o‘sishini ta’minlashda investitsiyalardan samarali foydalanish mezonlari va ularni hisoblash usullari 284
Norqobilov Nusrat Norsaitovich

Marketing strategiyasi: raqobatchilik sharoitida tadbirkorlik faoliyatini yuritishning rivojlantirilishi 288
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna, Matrizayeva Dilaram Yusubayevna

Mahalliy budjetlar mablag‘laridan samarali foydalanishni ta’minlashning eng asosiy istiqbolli yo‘nalishi 295
S. Y. Ismoilova

Atrof-muhitga zararsiz, tabiiy tarkibli korroziya ingibitorlari turlarini tahlil qilish 300
Qurbonova Firuza Solexovna

Oliy ta’lim muassasalarida xarajatlar smetalari ijrosi hisobini yuritish tartibi 306
AbdulAziz Norqo‘chqorov Ziyadullayevich

Tijorat banklarining investitsion faoliyati samaradorligi va uni rivojlantirish yo‘llari 312
Olimova Nodira Xamrakulovna

Baholangan majburiyatlar hisobini takomillashtirish 324
Ochilov Farxodjon Shavkatjon o‘g‘li

Qurilish-pudrat tashkilotlarida auditorlik tekshiruvida faoliyat uzluksizligini baholash 331
Tulovov Erkinjon To‘lqin o‘g‘li

Основные направления развития инвестиционной деятельности предприятий 335
Махкамова Надира Саидмуратовна

Milliy statistika axborot tizimlarining funksional jihatlari va o‘ziga xos xususiyatlarining tahlili 340
Otajonova Gulhayo Maqsud qizi

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini boshqarish axborot tizimini modellashtirish 345
Xudoyorov Laziz Niyozovich, Ergashova Nargiza Boboxonovna

Mamlakatimzda aksiz to‘lanadigan tovarlarni soliqqa tortish usullari 351
Alimardonov Muxammadi Ibragimovich, Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich

Iqtisodiy rivojlanish sharoitida investitsiya loyihalarini jalb qilingan mablag‘lar orqali moliyalashtirishning zarurligi 357
Amonova Dilafro‘z O‘tkurovna

To‘lov tashkilotlarini tashkil etishda xatarlarni boshqarish 362
Axmedov Miraziz Alisherovich

Korxonada inson kapitalini rivojlantirish tizimi va konsepsiyasini takomillashtirish imkoniyatlari 367
Hamrokulov M. O.

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida kichik sanoat zonalari faoliyatining zarurligi va iqtisodiy-huquqiy maqomi 375
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich

Bank tizimida marketing faoliyati orqali yangi innovatsion xizmatlarni joriy etishning zamonaviy holati 379
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich

Экономическая сущность инновационной деятельности в банковском секторе 388
Шадиева Дилдора Хамидовна

Yengil sanoat taraqqiyotining xitoy tajribasi va undan oʻzbekistonda foydalanish imkoniyatlari 392
Jumaniyazova Feruza Rajabovna

Tut parvonasi zararkunandasining biologik tarqalishi va zararini oldini olish choralari 402
Oybek Toshtemirovich Karimov

Ijtimoiy adolat va ayollar huquqlari: kasbiy kamsitish 406
Iminova Nargizaxon Akramovna

Ishsizlik nafaqalari tayinlash va xalqaro tajriba 412
Sholdarov Dilshod Azimiddin oʻgʻli

Takroriy ekinlar urugʻini toʻgʻridan-toʻgʻri nol ishlov berish orqali ekadigan qurilmaga tushadigan yuklamaning nazariy tadqiqoti 418
Abdullayev Baxodirjon Valijon oʻgʻli

Banklarida jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishga qarshi kurashish tizimining roli 422
Abdullayeva Dildora Qudratovna

Biologik aktivlar hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartari asosida tashkil etishning uslubiy jihatlari 425
Adxamov Samariddin

Barqaror iqtisodiy oʻsishga erishishda toʻgʻridan toʻgʻri xorijiy investitsiyalarning ahamiyati 430
Asqarova Mavluda Turabovna, Otajonova Charosxon Polvonquli qizi

Ilmiy-innovatsion iqtisodiyotda suv xoʻjaligini rivojlantirish muammolari, yechimlar va natijalar: fundamental asosda 435
Babadjanov Abdirashid Musayevich

Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini yuritishning milliy va xalqaro standartlari 441
Maxamadaliyeva Mahliyoxon Maxamadmurod qizi

Tijorat banklari aktivlari va ularni samarali boshqarish nazariy asoslari 448
Masharipov Maxmud Bekturdiyevich

Tijorat banklarning moliyaviy faoliyatida yuzaga keladigan xavf-xatar va uning mohiyati 453
Rashidov Raximjon Iskandarovich, Abduraxmonov Anvar Akbar oʻgʻli

Kichik sanoat zonalarini barpo etish va rivojlantirish omillari va hozirgi holatining tahlili 459
Samijonov Musobek Gʻayratjon oʻgʻli

Moliyaviy menejment tizimi samaradorligini oshirishda raqamli marketing strategiyasidan foydalanish 466
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich

Oʻzbekiston Respublikasi moliyaviy tizimida byudjetdan tashqari jamgʻarmalarning ahamiyati va oʻrni 473
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna, Ajibayeva Rauiya Maxsudovna

Aholi daromadlarini oshirishda asalarichilikning oʻrni 479
Xudayarova Zuxra Yuldashevna

Цифровые и традиционные методы сбора информации в маркетинговых исследованиях: сравнительный анализ 482
Бекназова Комилахон Миркамол қизи

Tijorat banklari faoliyatida iqtisodiy risklar va ularni nazariy asoslari 490
Burxonov Asliddin Asqar oʻgʻli

Biznes tuzilmalarini diversifikatsiya qilish modellari va usullari hamda innovatsion rivojlanish strategiyalarining qiyosiy tavsifi 497
Matyoqubova Dilfuza Olimboyevna

Тенденции развития пищевой промышленности Узбекистана........ 503
Назарова Раъно Рустамовна, Нигматуллаева Гульчехра Нуруллаевна

Soliq-bojxona siyosatining dolzarb masalalari va ularni takomillashtirish yoʻnalishlari........ 509
Usmonov Kaxramonjon Akbaraliyevich

Статистический анализ факторов, влияющих на бренд молока и молочных продуктов в Узбекистане 513
Холдарова Фариза Тухтабаевна

Правовое регулирование рынка цифровых активов и криптовалют........ 519
Якубова Ш. Ш., Рашидов Рахимжон Искандарович

ILMIY-INNOVATSION IQTISODIYOTDA SUV XO‘JALIGINI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI, YECHIMLAR VA NATIJALAR: FUNDAMENTAL ASOSDA

Babadjanov Abdirashid Musayevich
PhD in Economics, katta ilmiy xodim, “TIQXMMI” Milliy tadqiqot universiteti, “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasi dosenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada suv xo‘jaligi faoliyatini innovatsion g‘oyalar asosida rivojlantirish muhimligi ta’kidlangan. Irrigatsiya-meliorativ tizimlardagi tadbirkorlik jarayonlari ilmiy-innovatsion yechimlar sifatida yoritilgan. Natijada tadqiqot samaradorligini tavsiflovchi asosiy ko‘rsatkichlarni baholash, shuningdek, fundamental asosda ilmiy-innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish ilgari surilgan.

Kalit so‘zlar: suv xo‘jaligi, ilmiy muassasa, ilmiy izlanish, innovasiya, rivojlantirish, mexanizm, takomillashtirish, iqtisodiyot.

Abstract: This article emphasizes the importance of developing water management activities based on innovative ideas. Business processes in irrigation-melioration systems are highlighted as scientific-innovative solutions. As a result, the assessment of the main indicators describing the effectiveness of research, as well as the formation of a scientific and innovative economy on a fundamental basis, were advanced.

Key words: water management, scientific institution, scientific research, innovation, development, mechanism, improvement, economy.

Аннотация: В данной статье подчеркивается важность развития водохозяйственной деятельности на основе инновационных идей. Бизнес-процессы в ирригационно-мелиоративных системах выделены как научно-инновационные решения. В результате была усовершенствована оценка основных показателей, характеризующих эффективность научных исследований, а также формирование научно-инновационной экономики на фундаментальной основе.

Ключевые слова: водное хозяйство, научное учреждение, научные исследования, инновации, развитие, механизм, совершенствование, экономика.

KIRISH

Ilmiy va innovatsion iqtisodiyotida suv xo‘jaligini rivojlantirish ilmiy-texnik taraqqiyoti ilmiy muassasa ilmiy ishlanmalari natijalarini siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy sharoitlarining o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Ilg‘or xorijiy davlatlar qatorida mamlakat suv ta’minoti ilmiy-texnologik va innovatsion rivojlanish yo‘lidan bormoqda. Bu soha ulkan intellektual va ilmiy-texnik salohiyatga egaligi uning rivojlangan mamlakatlar darajasida bo‘lishiga olib keladi. Shuning uchun davlatning asosiy vazifasi ilmiy innovatsiyalarni yuzaga chiqara oladigan iqtisodiyotni yaratishdir.

Respublikadagi ilmiy-innovatsion rivojlanish suv xo‘jaligi muammolari bilan bog‘liq masalalarni ko‘rib chiqiladi:

- suv xo‘jaligi tashkilotlari ishlab chiqarishi zamon talabiga javob bermasligi, malakali mutaxassislarni jalb etish imkoniyati kamayib borayotganligi;
- ilmiy muassasalar ilmiy kadrlar bilan yetarli darajada ta’minlanmaganligi; ilmiy-tadqiqot ishlarining sifati esa zamon talabiga javob bermasligi;
- suv xo‘jaligida sug‘oriladigan yerlarning meliorativ holatini yaxshilash tizimini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash, sifatli mahsulot yetishtirishni ta’minlash zaruriyati;
- suv resurslaridan foydalanish va suvni tejaydigan sug‘orish texnologiyalarini ishlab chiqarishga joriy etish hamda suv xo‘jaligi ishlab chiqarishni tashkil etish bo‘yicha bilimlarning etishmasligi kabilarni.

Muammolar ta’siri natijasida sarflangan resurslar birligi hisobidan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini etishtirish unumdorligining o‘sishiga va suv xo‘jaligi ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga salbiy ta’sir ko‘rsatmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Ilmiy-innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirishda xorijiy va milliy iqtisodchi olimlar turlicha talqin qilishgan. Xususan, Kapkantshikov Sergey Gennadevichning fikricha, iqtisodiy o‘sish, iqtisodiy rivojlanishning ijobiy dinamikasi bo‘lib, u ijtimoiy mahsulotning miqdoriy o‘sishi va sifat jihatdan yaxshilanishi va uning rivojlanish omillarini ifodalaydi [1].

Kamishova Galina Nikolaevna tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda suv iste’molini fazoviy taqsimlash uchun zamonaviy geoaxborot texnologiyalari va neyron tarmoqlarining kombinasiyasining modeli taklif etiladi [2].

Van-Ilya Andrey Vasilevichni ta’kidlashicha, maqsadlarga yerishishning muhim yo‘nalishlaridan biri fan-texnika yutuqlaridan keng foydalanish va innovasion loyihalarni tubdan takomillashtirish hisoblanadi [3].

Professor Beketov Nikolay Viktorovichni tahlil natijalariga ko‘ra, zamonaviy innovatsion tizimini qurish bo‘yicha davlat siyosati yo‘nalishlarini taklif etiladi [4].

Professor V. Cherkovetsni o‘rganishda, mamlakatda muhim fundamental o‘zgarishlar mavjud, biroq ayni paytda ushbu innovasiyalarni ishlab chiqarishga joriy etish va faoliyatning boshqa sohalarida ilmiy natijalarni amalga oshirishga yo‘naltirish hozirgi paytda zaif bo‘lib qolmoqda [5].

Professor N.V. Vladimtsev, ixtisoslashuv mamlakatga qanday afzalliklarga ega ekanligi, texnologik siyosat ularni qanday yaxshilashi mumkinligi, bozorda yangiliklarga eng yuqori ta’sir ko‘rsatishini aniqlash imkonini beradi [6].

Bizning fikrimizcha, mamlakatni ilmiy-innovasion iqtisodiyotga o‘tish, fan-texnika taraqqiyoti sohasidagi davlat siyosatining asosiy maqsadi bo‘lishi kerak [7].

Suv xo‘jaligidagi ilmiy muassasalar nafaqat bugungi kunda ilmiy jihatdan hal qilinishi kerak bo‘lgan muammolar, balki kelajakda suv xo‘jaligini barqaror rivojlantirish bilan bog‘liq muammolar bo‘yicha ham keng ko‘lamli kompleks ilmiy tadqiqotlar olib borishlari kerak.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ilmiy ishni amalga oshirishda suv resurslaridan foydalanish va suvni tejaydigan sug‘orish texnologiyalarini ishlab chiqarishga joriy etish hamda suv xo‘jaligi ishlab chiqarishni tashkil etish bo‘yicha innovatsmon yondashuvlar tahlil qilindi. Muallif mavjud tajribalarni o‘rganish va ular orqali qiyosiy tahlil o‘tkazish natijasida tegishli yo‘nalishlarda xulosa, taklif va tavsiyalar bergan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mamlakatdagi suv resurslarini boshqarish tsiklining barcha bosqichlarida qo‘llaniladigan ilmiy-innovatsion muammolarni hal qilish nazariyasi usulini qo‘llash kerak. Suv xo‘jaligida ilmiy-innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish usuli quyidagicha:

- ilmiy tadqiqot institutlari, oliy o‘quv yurtlari va suv xo‘jaligi ishlab chiqarishi o‘rtasidagi ma’muriy va iqtisodiy aloqalar o‘rtasidagi bog‘liqlik yo‘q. Ushbu tadqiqotda tarmoq, vazirlik va idoralar o‘rtasida muvofiqlashtirishning yo‘qligi, bir-birining takrorlanishi, kichik mavzular bo‘yicha mablag‘larni o‘tkazilishi, inson omili va boshqa resurslarni past samaradorligi sohada innovatsion iqtisodiyotga o‘tishga to‘sqinlik qiladi;
- suv xo‘jaligi bo‘yicha bilim saviyasining pastliigi, fan va texnika mahsulotiga samarali talabni shakllantirish va joriy etishga to‘sqinlik qiladi. Bu holat nafaqat ilmiy-texnik yutuqlarni amaliy tatbiq etish darajasining pasayishiga, yangi texnologiyalardan foydalanish samaradorligining pasayishiga, balki yangi texnologiyalardan foydalanish xavfsizligining oshishiga olib keladi;
- global iqlim o‘zgarishi natijasida 2050-yilga qadar mamlakat suv resurslari – Sirdaryo havzasida 5 foizga, Amudaryo havzasida esa 15 foizgacha suv kamaytirishi kutilmoqda. Mavjud lotok tarmoqlarining asosiy qismi 30 yildan ortiq vaqt mobaynida xizmatda bo‘lganligi va o‘z vaqtida ta’mirlanmaganligi hamda xizmat ko‘rsatish muddatlari o‘tganligi natijasida ularning 70 foizi rekonstruksiya va almashtirishni talab qiladi;
- bugungi kunda suv xo‘jaligi tashkilotlarida oliy ma’lumotli suv xo‘jaligi xodimlarining ulushi 42 foizni tashkil etmoqda. Bugungi kunda oliy ta’lim va fan-ishlab chiqarish tizimida o‘zaro integratsiya talab darajasida emas. Suv xo‘jaligi sohasida oliy ma’lumotli mutaxassislarini tayyorlash bilan bir qatorda milliy tadqiqot universitetini xalqaro darajadagi nufuzli oliy o‘quv yurtiga aylantirish bo‘yicha izchil sa’yharakatlarni davom ettirish zarur.
- hozirgi kunda suv xo‘jaligi tizimidagi ekspluatatsiya tashkilotlarining, ayniqsa, tuman irrigatsiya bo‘limlarining moddiy-texnik bazasi pastligicha qolmoqda. Suv xo‘jaligi tashkilotlarini saqlash xarajatlari davlat

byudjeti hisobidan amalga oshiriladi. Ammo keyingi yillarda ajratilgan mablag'larning 70 foizi elektr energiyasi xarajatlarini qoplashga yo'naltirildi, sug'orish tizimlarini ta'mirlash va tiklash uchun ajratilgan mablag'larning ulushi 2,9 foizni tashkil etdi;

- Respublikada suv resurslaridan foydalanishni kompleks boshqarishni amalga oshirishda suv xo'jaligi sohasida faoliyat yurituvchi idoralar o'rtasida muvofiqlashtirish ishlari talabga javob bermaydi. Davlat-xususiy sheriklik hamkorligi amaliyoti to'liq amalga oshirilmagan. Keyingi yillarda sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijalari asosida O'zbekiston Respublikasining "Suv va suvdan foydalanish to'g'risida"gi Qonunini takomillashtirish talab etiladi;
- dunyoda ro'y berayotgan o'zgarishlar, shuningdek, mamlakatimiz suv xo'jaligi sohasida iqtisodiy islohotlarning chuqurlashuvi suv resurslarining ilmiy mahsulotlari hajmii va sifatini oshirishni taqozo etmoqda.

SUV XO'JALIGINING ILMIY YECHIMLARI

Suv xo'jaligi tadqiqotlari samarali yechim sifatida quyidagilarga asoslanadi: suv resurslarini boshqarishning barcha darajalarida vakolatlarni taqsimlashning samarali tizimini shakllantirish;

- bozor iqtisodiyoti sharoitlariga muvofiq suv xo'jaligini boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini yaratish;
- suv xo'jaligini rivojlantirishning moliyaviy va ijtimoiy-iqtisodiy strategiyasini ishlab chiqish;
- suv omilining mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'sirini strategik baholash,
- xavf va zararni kamaytirish;
- mamlakat holatidan kelib chiqqan holda suv xo'jaligini boshqarish bo'yicha alohida maxsus siyosatni ishlab chiqish;
- suv xo'jaligida qonun hujjatlariga rioya etilishi ustidan nazorat va huquqni qo'llash amaliyotini kuchaytirish;
- suvdan foydalanuvchilarning ma'lum miqdordagi va sifatli suv resurslariga bo'lgan haqiqiy huquqlarini ta'minlash;
- ilmiy muassasaning innovatsion yondashuvini rag'batlantirish va suv omili bilan bog'liq zararni baholash tizimini ishlab chiqish;
- suv inshootlarining xavfsizligi to'g'risida to'g'ridan-to'g'ri harakat qonunini ishlab chiqish;
- suv xo'jaligi sohasidagi ma'lumotlarni yanada tezkor va sifatli tahlil qilish orqali biznesni boshqarish samaradorligi va shaffofligini oshirish istiqbolli hasobllanadi.

SUV RESURSLARINING IQTISODIY NATIJALARI

Suv xo'jaligida iqtisodiy muammolarni hal qilish quyidagi natijalarga asoslanadi:

- mamlakat suv xo'jaligida fan va ishlab chiqarishning uzviy bog'liqligi, suv xo'jaligidagi innovatsiyalar, shu jumladan, inson omillari va boshqa resurslardan foydalanish, ilmiy ishlanmalarni amaliyotga joriy etish bilan bir qatorda rivojlanadi:
- suv xo'jaligi tadqiqotlarning fundamental va amaliy yo'nalishlarida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishi natijasida fan va ishlab chiqarishni rivojlantirish uchun mustahkam poydevor yaratiladi;
- natijada irrigatsiya tizimlari va sug'orish tarmoqlarining foydali ish koeffitsiyenti o'rtacha 0,63, bir qator mintaqalarda esa undan ham past bo'lib, asosiy manbalardan olinadigan suvning 35-40 foizi sug'orish tarmoqlarida yo'qotiladi. Respublikada sug'oriladigan yerlarning 45,3 foizi turli darajada bo'lib, shundan 31,1 foizi kuchsiz, 12,2 foizi o'rtacha, 2 foizi kuchli sho'rlangan, 24,4 foizi yer osti suvlari sathidan 2 m va undan yuqori hududda joylashgan;
- ilmiy tadqiqot sohasida muvofiqlashtirish tizimini joriy etish, eksperimental loyihalash ishlari noto'g'ri amalga oshirilganligi va ilmiy-innovatsion faoliyatni yetarli darajada moliyalashtirmaganligi sababli tadqiqot natijalarini ishlab chiqarishda talabga javob bermaydi. Moliyalashtirish tizimining boshqa manbalaridan ilmiy-tadqiqot dasturlarining joriy etilishi iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil bo'ladi;
- mamlakatda suv resurslaridan foydalanishni kompleks boshqarishni joriy etishda suv xo'jaligi sohasida faoliyat yurituvchi idoralar o'rtasida muvofiqlashtirish ishlari talabga mos emas;
- tartibga solinadigan bozor iqtisodiyotiga nisbatan davlat innovatsion siyosatining ustuvor yo'nalishlarini ishlab chiqish va amalga oshirishda tub o'zgarishlar ilmiy-texnologik rivojlanish uchun zarurdir;
- fan-texnika va yirik innovatsiyalarning ustuvor yo'nalishlarini qo'llab-quvvatlash, innovatsion siyosatning ustuvor yo'nalishlarini ishlab chiqish, ularni davlat va davlatlararo ilmiy-texnik va innovatsion dasturlar yordamida amalga oshirish zarur;

TARAQQIYOT ПРОГРЕСС PROGRESS

- suv xo'jaligi sohasidagi muammollar, o'z navbatida, mahsulot sifat indeksini oshirish, mahsulot ishlab chiqarish, yo'qotishlarni kamaytirish, mahsulotni qayta ishlash va marketing masalalarini ishlab chiqish orqalida qo'shimcha qiymat yaratish bilan bog'liq.

Iqtisodiy rivojlanishni tavsiflovchi ko'rsatkichlar aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot, ishlab chiqarish samaradorligi va jahon iqtisodiyotida ishtirok etish ko'rsatkichlaridir [8].

INNOVATSION IQTISODIYOTNING MUHOKAMASI

Ilmiy-tadqiqot ishlarini moliyalashtirishni tashkil etishning o'ziga xos xususiyati turli yo'nalishdagi mablag' manbalarini har tomonlama qamrab olishdir. Bundan tashqari, moliya bozorlarini liberallashtirish ilmiy muassasalarni moliyalashtirish uchun aniq imkoniyatlar yaratadi.

Ilmiy muassasalar moliyaviy resurslarning jadal rivojlanishiga hissa qo'shadi, bu esa innovatsiyalarning amaliyotda dolzarbligini oshiradi (1-jadval).

1- jadval: 2017–2019-yillarda markazlashtirilgan kapital qo'yilmalar hisobidan amalga oshirilgan irrigatsiya obyektlarida qurish va rekonstruksiya qilish ishlarining asosiy ko'rsatkichlari[1]

Sohadagi materiallar nomlari	O'lchov birligi	Jami	Shu jumladan:		
			2017	2018	2019
O'zlashtirilgan kapital mablag'lar	mlrd so'm	2704,7	464,1	763,9	1476,7
Kanallar	Km	1380,3	411,2	364,0	605,1
Lotok tarmoqlari	Km	318,8	76,8	130,6	111,4
Gidrotexnik inshootlar	Dona	212,0	77	77	58
Nasos stantsiyalari	м^3/sek	38,3	18,3	12,0	8,0
	Dona	35,0	21	7	7
Bosimli quvurlar	Km	38,1	8,7	20,3	9,1
Qirg'oqlarni himoyalash ishlari	Km	22,0	1,0	6,0	15,0
Sug'orish quduqlari	Dona	104		1	103
Suv omborlar	mln.м^3	6,2		6,2	
Suv ta'minoti yaxshilangan maydonlar	ming. ga	835,5	252,6	280,9	302,0
Hammasi:		**5694,9**	**1330,7**	**1668,9**	**2695,3**

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2017–2019-yillarda irrigatsiya inshootlarini qurish va rekonstruksiya qilish uchun ajratilgan mablag'lar 2704,7 mlrd. so'm ya'ni, 2017-yilda 464,1 mlyad. so'm va 2019-yilda esa 1476,7 mlyad. so'mni tashkil etgan.

Ilmiy-innovasion iqtisodiyot suv xo'jaligi rivojlanish ilg'or texnika-texnologiyalarni, ilmiy ishlanmalarni keng miqyosda amaliyotga joriy etish bilan bog'liq.

Soha iqtisodiyotining mavjud ishlab chiqarish quvvatlaridan to'la foydalanish, iqtisodiyotni muvozanat bilan rivojlantirish, tadbirkorlarning umumiy talabga nisbatan kutayotganlarini asoslash [9].

Ta'kidlash lozimki, iqtisodiy islohotlarning o'tgan bosqichlari institutsional, tashkiliy va huquqiy masalalar bilan bog'liq bo'lganligi tufayli bu ilmiy ishlanmalarni amaliyotga joriy etish jarayonlari katta mablag'larni sarflanishi bilan bog'liq bo'lmadi.

Albatta, joriy etilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlar investisiya va innovasiya jarayonlari bilan bog'liq bo'ladi (2-jadval).

Tahlil qilganda, 2017–2019-yillarda meliorativ obyektlarni qurish va rekonstruksiya qilish uchun ajratilgan mablag'lar 1143,0 mlrd. so'm ya'ni, 2017- yilda 295,9 mlyad. so'm va 2019-yilda esa 508,1 mlyad. so'mni tashkil etgan.

2017-2019 yillarda meliorativ obyektlarni ta'mirlash va tiklash ishlari uchun ajratilgan mablag'lar 777,0 mlrd. so'm ya'ni, 2017 yilda 210,2 mlyad. so'm va 2019-yilda esa 303,0 mlyad. so'mni tashkil etgan.

Innovasion iqtisodiyotga o'tish bilan birga suv resurslarining o'ziga xos nanotexnologiyasiga asoslangan jahon bozori va mahsulotlar uchun yangi modellarni yaratish lozim [10].

Fundamental asosda ilmiy-innovatsion iqtisodiyotni shakllantirishni innovasion siyosatini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun uzoq muddatli strategik maqsadlar va ularga erishish vositalarini aniqlash orqali innovasion faoliyat va uning infratuzilmasini rivojlantirish kerak.

1 Manba: O'zbekistan Respublikasi suv xo'jaligi vazirligi ma'lumotlari asosida tayyorlagan.

2- jadval: 2017–2019-yillarda meliorativ obyektlarda amalga oshirilgan qurish va rekonstruksiya qilish hamda ta'mirlash va tiklash ishlarining asosiy ko'rsatkichlari[2]

Sohadagi materiallar nomlari	O'lchov birligi	Jami	Shu jumladan:		
			2017	2018	2019
I. Meliorativ obyektlarni qurish va rekonstruksiya qilish					
O'zlashtirilgan kapital mablag'lar	mlrd so'm	1009,0	253,9	299,0	456,1
Shundan suv xo'jaligi qurilishi va foydalanishiga ixtisoslashgan tashkilotlarning moddiy texnik bazasini mustahkamlash	mlrd so'm	134,0	42,0	40,0	52,0
Kollektor drenaj tarmoqlari	Km	2522,9	889,4	753,8	879,7
Yopiq-yotiq drenaj tarmoqlari	Km	951,1	346,5	275,0	329,6
Nasos stantsiya (agregat)	Dona	11	6	3	2
Vertikal drenaj quduqlari	Dona	265	66	104	95
Gidrotexnik inshootlar	Dona	556	205	91	260
Kuzatuv tarmoqlari	Dona	175	175		
II. Meliorativ obyektlarni ta'mirlash va tiklash ishlari					
Bajarilgan ishlar qiymati	млрд.сўм	777,0	210,2	263,5	303,3
Kollektor drenaj tarmoqlari	Km	41561,5	15613,5	13031	12917
Yopiq-yotiq drenaj tarmoqlari	Km	2947,1	1128,3	874,5	944,3
Nasos stantsiya (agregat)	Dona	36	13	10	13
Vertikal drenaj quduqlari	Dona	1766	758	549	459
Suv o'lchash inshootlari	Dona	97	17	40	40
Kuzatuv tarmoqlari	Dona	3255,0	852	1257	1146
Quvurli o'tish joylari	Dona	4605,0	2039	1017	1549
Meliorativ holati yaxshilangan maydon	ming. ga	897,5	297,9	296,6	303,0
O'rta va kuchli sho'rlangan maydonlar qisqarishi	ming. ga	81,5	30,8	24,2	26,5
Sizot suvlari sathi 2 metrgacha tushirilgan maydonlar	ming. ga	202,0	64,8	71,1	66,1
Meliorativ holati barqarorlashgan maydonlar	ming. ga	614,1	202,3	201,4	210,4
Hammasi:		**62463,7**	**23210,6**	**19201,1**	**20052,0**

Ilm-fan sohasidagi munosabatlarning barqarorligi va davomiyligi suv xo'jaligini ilmiy-innovasion rivojlanish yo'liga o'tish, mamlakatimiz farovonligiga va iqtisodiyotni yuksalishiga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib shuni ta'kidlash kerakki, suv xo'jaligini boshqarishda uning strategik ustuvorligini ta'minlash uchun quyidagilarga e'tibor qaratish lozim:

- suv resurslarini ishlab chiqarish uchun zamonaviy texnika-texnologiyalarni yaratish yangi innovasion texnika-texnologiyalarni ishlab chiqarish;
- yangi turdagi mahsulot-xizmatlarni ishlab chiqarish; boshqa turdagi ijtimoiy-iqtisodiy yechimlar ko'rinishidagi innovasiyalardan foydalanish;
- sug'orish tizimlari uchun butlovchi qismlar ishlab chiqarish; suv ta'minotida ayrim turdagi import o'rnini bosuvchi mahsulotlarni ishlab chiqarish;
- irrigatsiya va meliorasiya tizimlarini ilmiy rivojlantirish va suv xo'jaligini moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish samara berdi.

2 Manba: O'zbekistan Respublikasi suv xo'jaligi vazirligi ma'lumotlari asosida tayyorlagan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Капкантшиков С.Г. Государственноэ регулирование экономики: Учеб. пособие для вузов по специалности “Гос. и мунисип. Управление” / С.Г. Капкантшиков. Москва: Кно-Рус, 2012. – 528 п.
2. Камишова Г.Н., Терехова Н.Н. Современние технологии управления водними ресурсами в контексте устойчивого развития трансграничних регионов//Международнқй научно-исследователский журнал. 2022. –№4(118). – Пп. 133-139.
3. Ван Иля, А.В. Некоторие направления развития теории эндогенного экономического роста // журнал: экономической теории. –Москва, 2012. №3. – Пп. 106-114.
4. Бекетов Н.В. Перспективи развития насионалной инновасионной системи России // журнал: Вопроси экономики. –Москва, 2004. №7. – Пп. 96-105.
5. Черковес, В. Особенности нового этапа инновасионного развития России // журнал: Экономист. Москва, 2008. № 12. – Пп. 38-55.
6. Владимцев Н.В. Перспективи инновасионного развития экономики России // журнал: Насионалние интереси: приоритети и безопасност. –Москва, 2008. –№ 5. – Пп. 28-33.
7. Бабаджанов А.М. Эффестиве усе оф ссиентифис сум течнологисаллй ачиевементс анд финансинг инновативе прожестс ин тҳе агрисултурал спҳере. Жоурнал: “Агрисултурал Ссиенсес”, УСА.: ВоИ. 2, 2011. Но.1. – Пп. –28–33.
8. Расков, Н. Долговременние тенденции развития экономики / Н. Расков // Журнал: Экономист. Москва, 2010. № 5. –Пп. 27-39.
9. Скворсова, Г.Р. Структурние и институционалние фактори экономического роста // журнал: Мировая экономика и международние отношения. –Москва, 2010. №3. – Пп. –73-81.
10. Белоусов, В. Предпосилки инновасионного развития // журнал: Экономист. –Москва, 2011. –№10. – Пп. –52-56.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 5

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.